

**"Астана қаласының 2005-2007 жылдарға арналған салауатты қоршаған орта"
Бағдарламасы туралы**

Күшін жойған

Астана қаласы Мәслихатының 2004 жылғы 24 желтоқсандағы N 109/15-III шешімі. Астана қаласының Әділет департаментінде 2005 жылғы 24 қаңтарда N 372 тіркелді. Күші жойылды - Астана қаласы мәслихатының 2007 жылғы 12 желтоқсандағы N 25/6-IV шешімімен.

Ескерту. Күші жойылды - Астана қаласы мәслихатының 2007.12.12 N 25/6-IV шешімімен.

Қазақстан Республикасы Конституциясының 86-бабын және Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы N 148-II "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы" Заңының 6-бабын басшылыққа ала отырып, Астана қаласы әкімдігі ұсынған "Астана қаласының 2005-2007 жылдарға арналған салауатты қоршаған орта" Бағдарламасын қарап, Астана қаласының мәслихаты ШЕШТІ:

1. "Астана қаласының 2005-2007 жылдарға арналған салауатты қоршаған орта" Бағдарламасы бекітілсін.

*Астана қаласы мәслихаты
сессиясының төрағасы*

*Астана қаласы
мәслихатының хатшысы
КЕЛІСІЛДІ:*

*"Астана қалалық Аумақтық
қоршаған ортаны қорғау
басқармасы" мемлекеттік
мекемесінің бастығы*

*"Астана қаласының Экономика,
сауда және кәсіпкерлік
департаменті" мемлекеттік
мекемесінің директоры*

*"Астана қаласы Қаржы
департаменті" мемлекеттік
мекемесінің директоры*

*"Астана қаласы Күрделі
құрылыс департаменті" мемлекеттік*

мекемесінің директордың
міндетін атқарушысы

"Астана қаласы Энергетика және
су шаруашылығы департаменті"
мемлекеттік мекемесінің директоры

"Астана қаласы Коммуналдық
шаруашылық департаменті"
мемлекеттік мекемесінің директоры

"Астана қаласы Мемлекеттік
санитарлық-эпидемиологиялық
қадағалау департаменті"
мемлекеттік мекемесінің директоры

"Астана қаласы Төтенше
жағдайлар жөніндегі басқармасы"
мемлекеттік мекемесінің бастығы

"Астана қаласы Көлік және
байланыс басқармасы"
мемлекеттік мекемесінің бастығы

"Қазгидромет" РМК "Астана
қаласы Гидрометеорологиялық
мониторинг орталығы" еншілес
мемлекеттік кәсіпорнының директоры

"Нысана" ЖШС директоры

"Тиімді құрылыс материалдары
зауыты" ЖШС директоры

"Ж а с ы л А й м а қ "
РМК директоры

"Астанаэнергосервис"
акционерлік қоғамының
басқарма төрағасы

"Астана Су арнасы" мемлекеттік
коммуналдық кәсіпорнының
бас директоры

"Астана қаласы Табиғат қорғау
бағдарламаларын жүзеге асыру
жөніндегі басқармасы" мемлекеттік
мекемесінің бастығы

Астана қаласы
мәслихатының

2004 жылғы
24 желтоқсандағы
N 109/15-III
шешімімен

бекітілген

**"Астана қаласының 2005-2007 жылдарға
арналған салауатты қоршаған орта"**

БАҒДАРЛАМАСЫ

1-бөлім

Бағдарлама төлқұжаты

Бағдарлама атауы: "Астана қаласының 2005-2007 жылдарға арналған салауатты қоршаған орта".

Әзірлеуге арналған негіздеме: Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 3 желтоқсандағы Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының экологиялық қауіпсіздік тұжырымдамасы; Қазақстан Республикасы Президентінің қатысуымен өткізілген Үкіметтің 2004 жылғы 2 тамыздағы кеңейтілген мәжілісінің N 01-7.5 хаттамалық шешімі.

Негізгі әзірлеуші: "Астана қаласы Табиғат қорғау бағдарламаларын жүзеге асыру жөніндегі басқармасы" мемлекеттік мекемесі, "Астана қаласы Қоршаған ортаны қорғау қалалық аумақтық басқармасы" мемлекеттік мекемесі.

Мақсаты: Астана қаласының экологиялық тепе-теңдігін және тұрғындардың тұруына қолайлы орта жасау.

Міндеттері: Қоршаған табиғи ортаға антропогендік әсер деңгейін төмендету;
табиғатты пайдаланудың экологиялық ынтагерлік жүйесін жетілдіру;
қоршаған табиғи ортаның жай-күйін байқаудың бірыңғай жүйесін құру және бақылау;
халықтың экологиялық мәдениеті мен білімін арттыру.

Іске асыру мерзімдері: 2005-2007 жылдар.

Қажетті ресурстар және оларды қар- Республикалық бюджет - 20381,881 млн. теңге, олардың ішінде: 2005 жыл - 5174,045 млн. жыландыру көзі:

т е ң ғ е ,
2006 жыл - 5411,750 млн.
теңге, 2007 жыл - 9796,086
млн. теңге .

Жергілікті бюджет - 5688,422 млн.теңге,
Оның ішінде: 2005 жыл - 159,554
млн. теңге ,
2006 жыл - 2574,481
млн. теңге ,
2007 жыл - 2954,387
млн. теңге .

Кәсіпорындардың меншікті қаражаттары - 191,802
млн. теңге ,

О л а р д ы ң і ш і н д е :
2005 жыл - 58,302 млн.теңге,
2006 жыл - 59,500 млн.теңге,
2007 жыл - 74,000 млн. теңге.

Инвестициялар - 7995,9 млн. теңге,
Олардың ішінде: 2005 жыл - 3215,8 млн.теңге,
2006 жыл - 2287,4 млн.теңге,
2007 жыл - 2492,7 млн.теңге.

Күтілетін
нәтижелер:

Қаланың тазартушы құрылыстары жұмыстарының сенімділігін арттыру, жағымсыз иістерді жою, тұнба алаңдарын жою, "Талдыкөл" ағынды суларының жинаушы-булаушысын тарату есебінен су деңгейін төмендету;
топырақ сулары деңгейін азайту, қаланың сол жақ жағалауын су басу, құрғаудан инженерлік қорғау есебінен аумақтың батпақтану мәселесін ш е ш у .

Есіл өзені, Сарыбұлақ, Ақбұлақ жылғаларының арналарын қайта жаңарту және абаттандырудың экологиялық жағдайын қалпына келтіру, жерүсті суларының сапасын қамтамасыз ету;
"Мичурин" және "Интернациональный" елді мекендерінің тұрғындарын "Ауызсу суы" сапалы суымен қамтамасыз ету;
Мичурин кентіндегі жерүсті және жерасты суларын ластанудан алдын алу; нөсерлі кәріз

ағыстарын тазарту стансасын салу есебінен су объектілеріндегі нөсерлі кәріз ағыстары шыққан кезде санитарлық-экологиялық талаптарды қамтамасыз ету; жылына 3200 тонна көмір күлдерінің, жылына 420 тонна күкірт қышқылдарының шығарындыларын төмендету; ішкі қозғалтқыштардың жануынан шығатын лас заттардың көлемі 70-80%-ға, жұмыс істейтін түтіндегі газдарды 8-10 есе төмендету; атмосферадағы ластайтын заттардың шығарындыларын қысқарту және қайтып кететін газдарды тазарту деңгейін 85%-ға дейін ұ с т а у ; күл-қоқыстар қалдықтарынан силикатты кірпішті өндіру жөніндегі зауытты салу есебінен қалдықтарды пайдаға асыру, жердің қосымша қалдықтармен ластануының алдын алу және ЖЭО-1 мен ЖЭО-2 МК күлүйінділерінің карталарын қайта пайдалануын қамтамасыз е т у ; Ландшафттық ағаштарды отырғызу, саябақтар, саяжолдар салу арқылы қаланың ішкі ахуалына

қолайлы әсер ету.

2-бөлім

КІРІСПЕ

Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздігінің құрамды бөлігі сияқты экологиялық қауіпсіздік тұрақты дамудың міндетті шарты болып табылады және табиғи жүйелерді сақтаудың әрі қоршаған ортаның сәйкестендірілген сапасын қолдаудың негізін қалыптастырады.

"Астана қаласының 2005-2007 жылдарға арналған салауатты қоршаған орта" осы бағдарламасы "Қазақстан - 2030" стратегиясы басымдықтарын негізге алып және Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 3 желтоқсандағы Жарлығымен мақұлданған Қазақстан Республикасының экологиялық қауіпсіздік Тұжырымдамасына сәйкес әзірленді.

Елорданың Астана қаласына қоныс аударуына байланысты астана тұрғындары күрт өсті, автомобиль көлігінің саны артты, жаңа өндірістер ашылды, құрылыс салу қарқынды жүргізілуде, осылардың салдарынан қоршаған ортаға теріс ықпал жасау күшейе түсті.

Экологиялық мәселелерді шешу мемлекеттік басқару органдары және

қоғамдық ұйымдардың маңызды міндеттерінің бірі, қаланың барлық тұрғындарының конституциялық парызы мен міндеті болып табылады.

"Астана қаласының 2005-2007 жылдарға арналған салауатты қоршаған орта" бағдарламасы Астана қаласы бойынша қоршаған ортаны қорғау саласындағы қоршаған ортаның қазіргі жай-күйін және мәселелерін қарастырады.

Құжат қоршаған ортаны қорғаумен, қоршаған ортадағы іс-әрекет деңгейінің төмендеуімен, экологиялық білімдерді насихаттаумен байланысты негізгі бағыттар мен аспектілерді анықтайды.

3-бөлім Астана қаласы бойынша қоршаған ортаның қазіргі жай-күйлері мен мәселелерін талдау 1-тарау Табиғи шарттар, ресурстар және экологиялық жағдай

Астана қаласы өзен жағасындағы жазық далада және жартылай алқаптарда орналасқан. Толығымен аумақ бедері белгілі еңістер мен қалыптасқан нысандардың жоқтығын сипаттайды.

Ауа-райы континентті және өте қуаң. Ауа-райының ерекше белгілері - ұзақ та суық үнемі қарлы жабынды қыс, ыстық жаз, ауа температурасының үлкен жылдық және тәуліктік тербелістері, барлық жыл ішіндегі желді тәртіптеменің жоғары белсенділігі.

Астана қаласының инженерлік-геологиялық шарттары бірқатар геологиялық-морфологиялық ерекшеліктерді анықтайды. Барлық жерде 2 %-дан кемірек еңістері бар жазықты-еңісті бедерлерге таратылған. Жер астындағы жағдайлар - жаппай таратылған желдету қабықтарының қалыңдығы, олардағы борпылдақ шөгінділердің жабындары жатқан көбіне балшықтармен берілген оның қуаты анда-санда бес метрге дейін көтеріледі.

Осы факторлардың үйлесуі қалада бар жылуды және қала аумағындағы құрылысқа келешекте әлеуетті жылуды кеңінен дамытуға итермелейді, негізінен қаланың өсу кезінде мұны ескеру қажет, жылыту аумақтың игерілуімен қатар
д а м и б е р е д і .

Қаланың су күретамыры оның оңтүстік бөлігінде ағып жатқан Есіл өзені болып табылады. Есіл өзені Қарағанды облысындағы Нияз тауларындағы (солтүстік түкпірдегі қазақтың ұсақ шоқылары) бұлақтарынан өз бастауын алады. Өзеннің бастауынан сағасына дейінгі жалпы ұзындығы 2450 км құрайды. Есіл өзенінің ағыны еріген сулар есебінен ғана қалыптасады.

Қала аумағындағы топырақ суларының деңгейі 5 метр және одан да жоғары жатқан үлкен емес учаскелерді ескермегенде, 0-2 метр тереңдікте жатыр. Бұл беткі ағынды ұйымдастыру және топырақ суларын құрғату бөліктеріндегі аумақты инженерлік дайындауды талап етеді.

Астана қаласын дамыту үшін мынадай пайдалы кен қазбалары, мәрмәр, кірпішті-қатырма балшықты шикізаттар, құмды-қиыршық тасты қоспалар, құрылыс тастары және қиын балқитын саздардың маңызы елеулі.

Астана қаласының орналасқан жері қоспаларды шашырату, сондай-ақ оларды жинауға арналған ықтималды тең жағдайлар туғызады. Ауаның көп жылжымалылығы құрылыс аумақтарын желдету жағдайларын жасайды, тоқтаған жағдайлардың пайда болу ықтималдығын төмендетеді, мұндай кездерде қауіпті қоспалары бар өнеркәсіптік кәсіпорындар мен автокөліктердің шығарындыларының шоғырлануы болады.

Атмосферадағы зиянды қоспаларды шашыратуға арналған ең қолайлы жағдай жылдың суық мезгілінде белгіленеді. Бірақ, жылдың осы мезгілінде атмосферадағы өздігінен тазарту қабілетінің төмендеуіне маңызды әсері тұмандарда көрсетеді. Жылдың жазғы мезгілінде атмосфераны өздігінен тазартуды төмендету ауаның жоғарғы табиғи тозаңдану есебінен болады.

2-тарау

Астана қаласы бойынша қоршаған ортаны қорғау

саласындағы мәселелер 1. Әуе бассейнінің ластану мәселелері

Астанада атмосфераға 40-қа дейін ластайтын заттарды шығаратын бірнеше жүз кәсіпорындардың жұмыс істейтін есептеуге болады (қаланың барлық аумағында орналасқан жылу энергетикасы кәсіпорындары, құрылыс материалдары, автокөліктік, құрылыс және салынып жатқан объектілер).

Статистикалық деректерге сәйкес 1999 жылдан бастап ластайтын заттардың ішкі шығарындыларының баяу және ұдайы өсіп келе жатқаны байқалады (N 1 қосымшаның 1-кестесін және N 2 қосымшаның 1-диаграммасын қараңыз).

Егер 1999 жылы шығарындылардың жалпы көлемі 71,28 мың тоннаны құраса, ал 2003 жылы атмосферадағы жиынтық шығындар 91,6 мың тоннаны, оның ішінде стационарлық көздерінен шығатын шығарындылар - 45,8 мың тонна және 51,5 мың тоннаны құрады.

Қалалық ортаның атмосфералық ауасының негізгі ластаушылары "Астанаэнергосервис" ААҚ ЖЭО-1, ЖЭО-2 МК болып табылады. Берілген кәсіпорындардың салымына ластанудың стационарлық көздерден шығатын шығарындылардың жалпы көлемі 79% құрайды (N 1 қосымшаның 2-кестесін және N 2 қосымшаның 2-диаграммасын қараңыз).

Сонымен бірге, жылумен қамтудың жеке көздерінің пайдалану орны бар. Қазіргі уақытта қала аумағында 200-ден астам шағын қазандар жұмыс істейді.

Автомобильдік көліктен шығатын ластаушы заттардың шығарындылар мәселесі бүгінгі күнде алдыңғы жоспарда тұр. Соңғы жылдар ішінде оның саны

күрт өсуде. Қала бойынша ішкі шығарындының жалпы көлеміндегі оның үлесі 40%-ға жуығын құрайды. Сонымен бірге автомобильдер саны жылдан-жылға артып келеді. Егер 2002 жылдың басында қалада 50 мыңнан астам автомашиналар болса, ал 2003 жылы Жол полициясы басқармасында енді 70 мыңнан артық көлік бірліктері тіркелген.

Осы мәселені шешу үшін қаланың мемлекеттік кәсіпорындары ("Астана су арнасы", "Қалалық коммуналдық шаруашылық" МКК және т.б.) газтәріздес отынды тұтынуға өздерінің автокөліктерінің біразын ауыстырды. Сонымен бірге, "Астана қаласының 2003-2005 жылдарға арналған жалпы пайдаланудағы жолаушылар көлігін дамытудың кешенді бағдарламасына" сәйкес троллейбустық депо үшін жалпы сомасы 260,8 млн.теңгеге 24 троллейбус сатып алынды, бұл атмосфералық ауа жағдайына оң әсерін тигізді.

Атмосфералық ауаның сапасын бақылау Гидрометеорологиялық мониторинг орталығының атмосфералық ауаның ластануын бақылау постыларында жүргізіледі. Бүгінде Астана қаласында жұмыс істеп тұрған екі пост ғана бар, көлік магистральдарына, құрылыс көлемінің өсуіне және т.б. қолданыстағы жүктемелердің жеткіліксіз екені анық.

2. Су ресурстарының жағдайы мен мәселелері

Астана қаласы құрғақ, қуаң аймақта орналасқан, бұл су ресурстарының шектеулілігімен сипатталады.

Астана қаласындағы негізгі және дара су бастаулары екі Ақбұлақ және Сарыбұлақ үлкен емес ағындары бар Есіл өзені болып табылады.

Астана қаласының жоғарғы жағында жатқан Есіл өзені бойынша судың ластану индексі (СЛИ) қаланың төменгі жағынан едәуір аз, бұл қала келбетінде беткі ағын сулардың ластанғаны туралы ұйғарымды жасауға мүмкіндік береді. Есіл өзеніне Сарыбұлақ сағасынан түскен кезде судың сапасы 2 кластан (таза) 3 класқа дейін (орташа ластанған) төмендейді.

Сарыбұлақ сағасы қаланың батыс бөлігінен ағатын уақытша су ағыны, әсіресе су басу кезеңінде табиғи құрғау мен беткі ағын коллекторлары маңызды роль атқарады. Бұлақтың ұзындығы 8,5 км. Бұлақ суының сапасы жағалаулар мен оларға жанаса жатқан аумақтардың (әртүрлі күл-қоқыстардан жағалаулар мен бұлақтың өзінің ластануы, аулалық жинаушы жеке секторлардың болуы және қаланың нөсерлі кәріздерінде тазартылмаған жаңбыр және еріген сулардың шығарылуы) санитарлық-экологиялық жағдайға кері әсер етеді. Сарыбұлақ бұлағының ластану деңгейі СЛИ 3 кластық, мыс, фенол және мұнай өнімдері бойынша шектеулі-рауалы қоспалар (бұдан әрі - ШРҚ) жоғарылаған кезде

орташа ластанған мәндерімен сипатталады.

Ақбұлақ өзені қаланың оңтүстік-шығыс бөлігі бойынша ағатын уақытша су ағыны. Өзеннің бастауы ЖЭО-2 ауданында жатыр. Абылай хан даңғылынан Есіл өзеніне түскенге дейінгі қала аумағы бойынша ағатын өзен учаскесі қайта жаңартылды және абаттандырылды. Ақбұлақ өзенінің жай-күйі 2 класты, таза СЛИ мәндерімен анықталған.

Қаланың шаруашылық-фекальды кәріздер жүйесі (коллекторлар, құдықтар және аудандық сорғы стансалары) өте қанағаттанарлықсыз күйде тұр.

Жасанды-биологиялық тазартудан өткен ағынды сулар "Талдыкөл" жинаушы-буландырушыларына түсіріліп отырады.

"Талдыкөл" жинаушы-буландырушысының сыйымдылығы 65,2 млн. куб.м тұйық айналым бойынша үйкелген бөгеттің жалпы ұзындығы 22,7 км және биіктігі 6-7,5 м өзіндік табиғи су қоймасы болып табылады. Су айнасының жобалық ең жоғарғы белгісі - 347,08 м. Қазіргі уақытта қолданыстағы КТҒ (кәріздік тазарту ғимараттары) және "Талдыкөл" жинаушы-буландырушысы қазіргі экологиялық және санитарлық-гигиеналық талаптарға жауап бермейді:

талдыкөл бөгет-жинаушысында су деңгейін реттеу жүргізілмейді; өздігінен тазартушы құрылыстар моральды және физикалық түрде ескірген.

Қолданыстағы атмосфералық тұнбаларды бұрып жіберуге арналған нөсерлі кәріз жүйесі, яғни су объектілеріне тазарту құрылыстары шығару болмаған жағдайда, санитарлық-экологиялық талаптарды қанағаттандыра алмайды.

Астана қаласы мәслихатының 2002 жылғы 2 мамырдағы N 157/30-II шешімімен бекітілген "Астана қаласында 2010 жылға дейін нөсерлі кәрізді дамыту" бағдарламасы іс жүзінде іске асырылмады. 2004 жылы жергілікті бюджет есебінен жобалық-сметалық құжаттаманы әзірлеуге 57,5 млн. теңге көлемінде қаражат бөлінді, конкурс қыркүйек айының аяғында өткізілетін болады. Қаланың сол жақ жағалауындағы нөсерлі кәріз желілері республикалық бюджет есебінен жаңа Үкімет орталығы аумағындағы көшелерге ғана салынған.

Сонымен бірге, маңызды проблемалардың бірі топырақ сулары деңгейінің төмендеу мәселесі болып табылады. Бұл мәселе бойынша, 2003 жылдан бастап, республикалық бюджет есебінен "Астана қаласының сол жақ жағалау аумақтарындағы су басу, құрғату, топырақ сулары деңгейінің төмендеуден инженерлік қорғау" жобасы іске асырылуда. 2004 жылы осы жоба бойынша жалпы сомасы 706 млн. теңгеге жұмыстарды орындау жоспарлануда.

3. Өндіріс және тұтыну қалдықтарының мәселелері

Қолданыстағы полигонды пайдалану мерзімінің шектеулілігі, жылуэлектр орталықтарындағы күлүйінділері карталарының толып кету қауіп-қатері сияқты мәселелері шешуді талап етеді.

Астана қаласының аумағында Астана-Павлодар автожолдарынан 6 км қашықтықта оңтүстік-шығыста 50 метрге дейінгі жердегі шығыс түкпірінде орналасқан қатты тұрмыстық және өндірістік қалдықтарды санкциялы түрде жинайтын орын бар.

1972 жылдан бастап жұмыс істеу орындарында қалдықтарды көму жүргізіліп келеді. Полигонды пайдаланудың жобалық есептері бойынша 2010 жылға дейін болуы мүмкін. Қазіргі уақытта 12 млн. м³ жуық қалдықтар жиналды. Жыл сайын полигонға 0,4-0,5 млн. м³ қалдықтар түседі және қаланың дамуымен олардың түсу көлемі үнемі көбейіп отырады (N 1 қосымшаның 3-кестесін және N 2 қосымшаның 3-диаграммасын қараңыз).

Жылуэлектрорталықтарының өндірістік қалдықтары (күл-қоқыстар) күлүйінділеріне жинап қойылады. Сонымен, "Астанаэнергосервис" ААҚ ЖЭО-1 мамандандырылған кәсіпорнының (МК) 8 картасы бар. Күлүйінділердің N 6 және N 7 карталар жұмысының жалпы ауданы 14,4 га. 2002 жылы ЖЭО-1 МК ауданы 20,3 га күлүйіндісінің N 1-3 карталары қалпына келтірілді. Астана қаласы мәслихатының 2004 жылғы 30 наурыздағы N 30/6-III шешімімен бекітілген "2004-2005 жылдарға арналған Астана қаласы тұрғындарының денсаулығы" Бағдарламасына сай, N 6 және 7 карталарды қайта жаңарту жұмыстары орындалды, бұл оларды шаң басу, сондай-ақ алдағы 3-4 жылда күл-қоқыс қалдықтарының қатпарлану мәселесін шешуге мүмкіндік берді.

ЖЭО-2 МК күлүйінділерінің екі картасы бар. N 1 карта, ауданы 78 га 1997 жылы әзірленді және қалпына келтірілді. Көлемі 9,7 млн. м³ және ауданы 105 га N 2 картаны көшіру 1993 жылы басталды.

N 1 және N 2 қосымшаларда, тиісінше 4-кесте мен 4-диаграммада ЖЭО-1 мен ЖЭО-2 күл-қоқыстар қалдықтарын жинау динамикасы келтірілген.

4. Көгалдандыру және абаттандыру мәселелері

Қазіргі кезде Астана қаласында бар жасыл екпе ағаштар өте селдір жинақ түрі болып көрсетілді. Жасыл желектердің өсімі, санитарлық жағдайы және декоративтік сапасы әр түрлі. Олардың жалпы жағдайы қанағаттанарлықсыз.

Сонымен бірге, астанада тұрғылықты тұру, жаппай демалыс орындарының аумақтарын көгалдандыру жеткіліксіз екенін атап өтуге болады. Елорданың бір тұрғынына жасыл желектердің 9,3 квадрат метрге жуығынан келеді, ал қаланың солтүстік-шығыс аудандарында бұл көрсеткіштер 1,5-2,0 квадрат метр шегінде,

бұл тіпті жеткіліксіз. 2003 жылдағы жағдай бойынша жалпы пайдаланудағы жасыл желектердің жалпы саны 395 га, шектеулі пайдалану 620 га және арнаулы 1 6 0 0 г а қ ұ р а й д ы .

Астана қаласының санитарлық-қорғау жасыл аймағын құру жөніндегі жұмыстар 2003 жылға дейін ҚР Үкіметінің 2002 жылғы N 17 қаулысымен бекітілген "Астана қаласының 2002-2010 жылдарға арналған жасыл аймақты құрудың салалық бағдарламасына" сәйкес жүргізілді. Жасыл аймақ ауданы 14 мың га қала шетіндегі және ауданы 11 мың га қала маңындағы аймақта орманға жарамды учаскелерде құрылды.

Қазіргі уақытта Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 14 мамырдағы N 542 қаулысымен бекітілген 2004-2006 жылдарға арналған "Қазақстанның ормандары" бағдарламасы іске асырылуда. 2004 жылдың өзінде 4700 га, оның ішінде жаңа Президенттік орталықта - 1034 га және Қарағанды бағытындағы - 3666 га орман ағаштары отырғызылды. Қалаға бұрын отырғызылғандарды есептемегенде, жасыл белдеу ағаштарының 7,4 мың га астамы берілді.

3-тарау

Қоршаған ортаның ластануына арналған төлемдердің түсуін талдау және оларды табиғатты қорғау іс-шараларын өткізуге пайдалану

Жыл сайын жергілікті бюджетке қоршаған ортаны ластануына арналған төлемдерден және табиғатты қорғау заңнамаларын бұзғаны үшін айыппұлдардан қаражаттар түседі. Талдау көрсеткендей, 2003 жылы түсімдер көлемі 2001 және 2002 жылдардағы деңгейлермен салыстырғанда 2,7 және 1,2 есе артты (N 1 қосымшаның 5-кестесін қараңыз). Сонымен бірге, 2003 жылы қала бюджетіне 225 млн. теңге түсті, оның ішінде табиғатты қорғау іс-шараларына 110, 8 млн. теңгесі немесе төлемдердің жалпы алымының 50 пайызға жуығы бағытталды. Табиғатты қорғау іс-шараларын өткізуге және жеке алғанда қоршаған ортаны қорғауды дамытуға арналған шығындар өсімінің беталысы белгілі болды.

2004 жылы табиғатты қорғау қажеттіліктеріне 116,3 млн. теңгені игеруді жоспарлап отыр. Тоғыз табиғатты қорғау іс-шараларын, оның ішінде "Жергілікті деңгейде қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шараларды өткізу" бағдарламасы бойынша сомасы 9,5 млн. теңге; "Қоршаған ортаны қорғауды дамыту" бағдарламасы бойынша - 106,8 млн. теңгеге орындау қарастырылды.

Астана қаласы мәслихатының 2004 жылғы 30 наурыздағы N 30/6-III шешімімен бекітілген "2004-2005 жылдарға арналған Астана қаласы тұрғындарының денсаулығы" бағдарламасына сәйкес, 2004 жылдың аяғына дейін

мыналар

белгіленді:

сомасы 1,8 млн. теңге Астана қаласының аумағын радиэкологиялық зерттеу жұмыстарын аяқтау. Осы зерттеудің мақсаты - Астана қаласының аумағында локалды бақыламайтын иондалатын сәуле көздері мен радиоактивті ластану учаскелерін анықтау, айқындалған тосқын құбылыстарды шығаруға және зарарсыздандыруға дайындау, қалалық инфрақұрылым аумағының радиациялық фон жағдайын, қайта салынып жатқан объектілер мен жанындағы өнеркәсіптік аймақтарды бағалау, АПП-01 метрологиялық тексерілген құралдарды қолданумен емдеу-профилактикалық мекемелердегі сынапты ластану деңгейін бағалау; қазіргі уақытта 1,1 млн. теңге немесе 61% игерілді;

оларды қайта толтырғандықтан күлүйінділерінің карталарын шаң басуынан Астана қаласындағы қолайсыз экологиялық жағдайдың алдын алу үшін сомасы 56,8 млн. теңгеге ЖЭО-1 МК күлүйінділерінің N 6 және 7 карталарын қайта жаңартуды аяқтау. N 6 және 7 карталарды толық тазарту жақын арадағы 3,5,-4 жыл ішінде ЖЭО-1 МК күл-қоқыс қалдықтарының қатпарлану мәселесін шешуге мүмкіндік туғызады (2004 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша 51,2 млн. теңге немесе 90% игерілді);

"Эмульсия жасау" қондырғысына алмастыра отырып 2-ЖЭО МК қолданып жүрген қазандықтарының біріндегі күлтұтқышты қайта жаңғыртуды орындау қала атмосферасына 96,4% (жылына 3253 т) өлшенген заттар және 20% (202,955 т) күкірт қышқылдарының шығарындысын азайтады. Жобаның құны 50 млн. теңге (2004 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша 37,6 млн. теңгеге немесе 75% аса игерілді).

Қоршаған орта жағдайының әлсіз жақтары:
топырақ суларының жоғары орналасуы, су басу қауіп-қатері;
жердің сортаңдануы, көгалдандыруды жүргізудегі қиындықтар;
қаланың жеткіліксіз көгалдандырылуы;
Сарыбұлақ жағасының ластанғыштығы;
автокөлік санының өсуінен атмосфералық ауаның ластануы;
жазғы кезеңде ауаның шаң басуы.

Қоршаған орта жағдайының күшті жақтары:
жалпақтау жазық бедер;
нормативті мөлшерден аспайтын табиғи радиациялық фон;
зиянды өндірістер мен шикізат кәсіпорындарының болмауы;
желдердің есебінен атмосферадағы зиянды қоспаларды шашыратуға арналған қолайлы жағдай.

4-бөлім Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері

Осы Бағдарламаның негізгі мақсаты Астана қаласының экологиялық тепе-теңдігін құру және тұрғындардың тұруына қолайлы орта жасау болып табылады.

Алға қойылған мақсатқа мынадай міндеттерді шешу арқылы қол жеткізетін болады:

- 1) қоршаған табиғи ортаға антропогендік әсер ету деңгейін төмендету: зиянды шығарындыларды қысқарту (автокөлік, жылу энергетикасы, өнеркәсіптік кәсіпорындар); сумен жабдықтау және су жүргізу жүйелерін жетілдіру; өнеркәсіптік және тұрмыстық қалдықтарды жинау және сақтау жүйесін жетілдіру; жасыл екпе ағаштарды қорғау және құру; жерді қорғау және тиімді пайдалану;
- 2) табиғатты пайдаланудың экономикалық жағдай жасау жүйесін жетілдіру;
- 3) бірыңғай байқау жүйесін құру және қоршаған табиғи ортаның жай-күйін бақылау;
- 4) экологиялық мәдениет пен білімді көтеру.

5-бөлім Бағдарламаны іске асырудың негізгі бағыттары мен тетіктері

Бағдарламаның негізгі бағыттары:
атмосфералық ауаның ластануының алдын алу;
су ресурстарының сапасын қамтамасыз ету;
жер ресурстарының ластануын алдын алу;
қаланы көгалдандыру және абаттандыру;
экологиялық мәдениетті, білімді және халықты ағарту ісін дамыту болып табылады.

4-тарау

Атмосфералық ауаның ластануының алдын алу

Атмосфералық ауаны ластану проблемаларын шешудегі негізгі бағыттар болып мыналар табылады:

Жылуэлектрорталықтарының ескі жанғыш құрылғылары мен күлтұтқыштарын қайта жаңарту және алмастыруға арналған капитал салымдарын ұлғайту, "Эмульсия жасау" қондырғысына қолданып жүрген қазандықтарының біріндегі күлтұтқышты алмастыру. Тас көмірлерді пайдаланудан біртіндеп бас тарту және зиянды заттар шығарындыларының аз көлемді энергия тасығыштарына ауыстыру;

Жылу энергиясын бір орталықтан тұтынуға жоспарлы түрде ауыстырумен орта және кіші қуатты автономдық қазандықтар санын қысқарту; экологиялық қауіпсіз автокөлік құралдар санын көбейту; қолданыстағы электрлі көліктің бағдарлық желісін кеңейту есебінен электрлі көліктерді (троллейбустарды) дамыту.

Бағдарламаның осы бағыттарын іске асыру үшін мыналарды жоспарлайды: оларды екінші буынды эмульгаторларға ауыстырумен жылуэлектр-орталықтарында қолданыстағы күлтұтқыштарды қайта жаңартуды жүргізу, ЖЭО-1 арналған NN 1, 2, 4, 6, 7 және ЖЭО-2 арналған NN 1, 2, 3, 4, 5 қазан агрегаттарының күлтұтқыш құрылғыларын күрделі жөндеу; ЖЭО-2 екі қазан агрегаттарында жаңа үлгідегі жанғыш құрылғыларды енгізу;

атмосфераға күлдердің шығарындыларын бақылаудың автоматтандырылған жүйесін іске қосуды енгізу;

Промышленный, Пригородный, Өндірістік-техникалық жинақтау басқармасы (бұдан әрі - ӨТЖБ), Железнодорожный және Мичурин кенттеріндегі қазандықтарда күлұстағыш құрылғыларды орнату;

қаланың мемлекеттік мекемелері мен автобус парктерінің автомашиналарын уланғыштықты және шығарынды газдардың түтіндегіштігін азайтатын катализаторларымен жабдықтау;

қаланың Көлік басқармасының ведомствоаралық кәсіпорындарында және "Астана Су арнасы" МКК газ баллонды жабдықтарды енгізу жөніндегі жұмыстарды жалғастыру;

экологиялық таза қоғамдық көлік ретінде жаңа троллейбустар сатып алу;

Есілдің сол жағалауында атмосфералық ауаның ластануын бақылауға әрекет ететін төрт стационарлық посты және қосымша постыларға арналған автоматтандырылған газталдауыштарды орнату;

Астана қаласы әуе бассейнінің ластануына фондық мониторинг жүргізу үшін Гидрометеорологиялық орталықты жылжымалы зертханамен жабдықтау.

5-тарау

Су ресурстарының сапасын қамтамасыз ету

Су ресурстарының ластану мәселелерін шешу төмендегідей негізгі бағыттарда жүзеге асырылатын болады:

суды тұтынуды үнемдеу тәртібін енгізу арқылы су ресурстарының тапшылығын қысқарту, су, су тазарту және су жүргізу сапасын жақсарту үшін суөткізгіш және су дайындайтын жүйелерді жаңарту;

топырақ сулары деңгейінің құрғау, төмендету жөніндегі жұмыстар көлемін

ұлғайту, "Талдыкөл" жинаушы-буландырушыны жою;
жағалаулар мен Есіл өзені мен оның сағалары Сарыбұлақ және Ақбұлақ
арналарын абаттандыру;

тазарту ғимараттарымен бірге нөсерлі кәріз жүйесін жетілдіру.

Көрсетілген бағыттарды іске асыру мақсатында мыналар жоспарлануда:

"Талдыкөл" жинаушы-буландырушысын қалпына келтірумен жою. Осы
бағдарламаға 1-ші және 2-ші кезектегі құрылыс салулар кірді:

бірінші кезекте КТҒ (аэротенкалар) биологиялық тазарту және шөгінділерді
механикалық құрғату ғимараттарын салу, ал екінші кезекте - "Қарабидайық"
жинаушысындағы "Талдыкөл" жинаушысына шығатын суларды қайта құю
жүйесін қалпына келтіру; "Талдыкөл" жинаушы-булаушыны жою, КТҒ қайта
жаңарту, Астана қаласының топырақ сулары деңгейінің төмендеу міндетімен
жанама және тікелей байланысты нөсерлі кәріз ағыстарын тазарту стансаларын
салу, өйткені бұл объектілер өңірдің бірыңғай экожүйесінде орналасқан;

Астана қаласы сол жағалауы аумағында су басу, құрғау, топырақ сулары
деңгейін төмендетуден инженерлік қорғау жөніндегі жұмыстарды жүргізу;

Есіл өзенінің арнасын қайта жаңарту;

Барлық бойлық бойынша Сарыбұлақ бұлағын тазарту және абаттандыру
жөніндегі жобаны әзірлеу, Абылай хан даңғылынан Вокзалға дейінгі учаскеде
Ақбұлақ бұлағын абаттандыру;

Интернациональный және Мичурин кенттерінде су тазарту блогымен бас
тоған тораптарын қайта жаңарту, Мичурин кентінде локальды тазарту
ғимараттарын салу;

тазарту ғимараттарымен бірге нөсерлі кәріз жүйесін салу;

"Астана су арнасы" МКК сорғы-сүзгіштік стансасында айналмалы сумен
жабдықтау ғимаратын салу;

қаланың беткі су қоймаларында гидрохимиялық мониторинг жұмыстарын
жүргізу.

6-тарау

Жер ресурстарының ластануын алдын алу

Қоршаған ортаға техногенді жүктемелердің төмендеу, қалдықтарды көму
мәселелерін шешумен байланысты мұндағы негізгі бағыттар болып мыналар
табылады:

2003 жылы басталған Испания королдігінің қарыз беру есебінен "Тұрмыстық
қалдықтарды жаңарту мен жою және Астана қаласының экологиялық
жағдайын жақсарту" жобасы бойынша құрылыс жұмыстарын аяқтау;
қалдықтарды пайдалану дейгейін көтеру;

өндірістік және тұрмыстық қалдықтарды қалпына келтіру жүйесін жетілдіру.

Осы бағыттарды іске асыру мынадай түрде жүзеге асырылатын болады:

күл-қоқыстар қалдықтарынан шығарылған қабырғалы материалдарды өндіруге арналған зауыт салу, бұл жерді қосымша ластануының алдын алуды және ЖЭО-1, ЖЭО-2 МК күлүйінділері карталарын қосымша пайдалануды қ а м т а м а с ы з е т е д і ;

қалдықтар ағындарын бақылау, есепке алу және басқарудың автоматтандырылған жүйесін енгізу (ААБЖ);

ЖЭО-1 МК күлүйінділері N 6 жұмыс істеген карталарын қалпына келтіру;

ЖЭО-2 МК жаңа күлүйінділерін салу;

қауіпті қалдықтарды зарарсыздандыру үшін арнаулы полигонды салуға арналған ж о б а н ы ә з і р л е у ;

Астана қаласы бойынша құрамында сынабы бар құралдар мен бұйымдарды демеркуризациялау және қайта өңдеу.

Аумақтарды көгалдандыруды ескеретін болсақ қалалық ортаны сауықтыру негізгі фактор болып табылады және елорданың сәулеттік-көркемдік келбетін қалыптастыруда маңызды роль атқарады, қосымша көгалдандыру "2030 жылға дейін Астана қаласын көгалдандырудың кешенді тәсімі" жобасына сәйкес мынадай негізгі бағыттар бойынша жүзеге асырылатын болады:

қаланың айналасындағы санитарлық-қорғау аймақтарын салуды аяқтау; гүлзарлар мен гүл бақшалардың астындағы аудандар, саябақтар, саяжолдар аудандарының өсу есебінен қала келбетінде көптеген жасыл шағын аймақтарды қ ұ р у ;

шағын аудандар мен орамдардың жасыл екпе ағаштарының желілерін дамыту

7-тарау

Қаланы көгалдандыру және абаттандыру

Қаланы көгалдандыру мен абаттандыру жөніндегі негізгі бағыттарды іске асыру үшін Бағдарламамен мыналар жоспарланып отыр:

қаланың басты көлік магистральдарын бойлай қала маңындағы аймақта ландшафтық екпе ағаштарды отырғызу;

Сарыарқа даңғылының бойында, Ақбұлақ жылғасының жағасында саябақтар с а л у ;

Астана қаласының жаңа әкімшілік орталығында бірінші кезекте сулы-жасылды гүлзар салуды аяқтау;

президенттік паркті салу;

ішкі орамдық аумақтарды кешенді абаттандыру және көгалдандыру.

Қаладағы көгалдандырудың Кешенді тәсімін іске асыру нәтижесінде жаңа саябақтар, бульварлар мен саяжолдар пайда болады, барлық қалалық көгалдандыру аумақтарын өзара байланыстыратын органикалық біртұтас жасыл құрылым құрылатын болады.

8-тарау

Экологиялық мәдениетті, білімді және халықты ағарту ісін дамыту

Экологиялық мәдениет, білім және ағартуды дамыту мынадай негізгі бағыттарда жүргізіледі:

бұқаралық ақпарат құралдарында қоршаған ортаны қорғау мәселелерін үнемі жаратқандыру және экологиялық білімдерді насихаттау;

экология саласында мамандарды дайындау, кадрларды қайта даярлау және біліктілігін арттыру;

экологиялық білім беруді мемлекеттік қолдау; әкімшілік басқарудың тиімді жұмыс істеуі.

Бағдарламаның экологиялық мәдениетін қалыптастыру мақсатымен мыналарды жоспарлайды:

үнемі қоршаған ортаны қорғау жөніндегі телерадиохабарларды таратуды; жыл сайын Дүниежүзілік қоршаған ортаны қорғау күніне арналған іс-шараларды өткізуді;

экологиялық газеттер шығаруды;

Астана қаласының Ақыл-кеңестік-экологиялық кеңесін құруды, бұл әр табиғатты пайдаланушылар тұрғысынан қоршаған ортаны қорғау жөніндегі шараларды жүзеге асыру жөнінде қала тұрғындарымен, пәтер иелері кооперативтерімен, кәсіпорындармен және оқу орындарымен өзара әрекеттесуге мүмкіндік береді;

экологиялық сенбіліктер өткізу.

Бағдарламаның қоршаған ортаны қорғау саласында экологиялық білім беру және ағартуды дамыту мақсатында бұқаралық ақпарат құралдары (бұдан әрі - БАҚ) арқылы тұрғындар арасында экологиялық ақпараттарды таратуды қарастырады, бұл экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселелерін шешуде үлкен ағарту-насихаттық мәнділігі бар жұмыс. Бұл жұмысты қалалық барлық бұқаралық ақпарат құралдары іске асыратын болады, қалада экологиялық газетті шығару ұйымдастырылатын болады. Экологиялық насихаттау және ағартудағы ерекше роль табиғатпен арадағы үйлесімді салауатты өмір салтын насихаттау мәселелерімен зерделеуге болады.

6-бөлім Қажетті ресурстар және қаржыландыру көздері

Бағдарламаның іс-шараларын іске асыру үшін қажетті қаржылық қаражаттардың болжанатын көлемі қаржыландыру көздері бойынша мыналарды қ ұ р а й д ы :

республикалық бюджет есебінен - 20381,881 млн.теңге, олардың ішінде:

2005 жыл	-	5174,045	млн. теңге,
2006 жыл	-	5411,750	млн. теңге,
2007 жыл	-	9796,086	млн. теңге.

жергілікті бюджет есебінен - 5 688,422 млн.теңге, олардың ішінде:

2005 жыл	-	159,554	млн. теңге,
2006 жыл	-	2574,481	млн. теңге,
2007 жыл	-	2954,387	млн. теңге.

кәсіпорындардың меншікті қаражаттары есебінен 191,802 млн.теңге, олардың і ш і н д е :

2005 жыл	-	58,302	млн. теңге,
2006 жыл	-	59,500	млн. теңге,
2007 жыл	-	74,000	млн. теңге.

инвестициялар есебінен 7 995,9 млн. теңге, олардың ішінде:

2005 жыл	-	3215,8	млн. теңге,
2006 жыл	-	2287,4	млн. теңге,
2007 жыл	-	2492,7	млн. теңге.

Қаржыландыру көлемі тиісті жылға бюджетті қалыптастыру кезінде на қ т ы л а н а т ы н б о л а д ы .

Қаржыландыру көздері бойынша шығындар көлемдерінің көрнекіліктеріне арналған кесте мен диаграммада мәліметтер берілген, осылар N 1 қосымшаның 6 -кестесінде және N 2 қосымшаның 5-диаграммасында келтірілген.

7-бөлім Бағдарламаны іске асырудан күтілетін нәтижелер

"Астана қаласының 2005-2007 жылдарға арналған салауатты қоршаған ортасы" Бағдарламасын іске асыру іс-шараларынан мынадай нәтижелер күтіледі:

"Талдықөлді" қалпына келтірумен ағынды сулар жинаушы-буландырушыны жою" бағдарламасын іске асыру қаланың тазарту имараттарының жұмысының сенімділігін арттырады, жағымсыз иістерді болдырмайды, лай алаңдарды жоюға мүмкіндік береді, табиғи шекараларға дейін көл-жинаушылардағы су деңгейін тө м е н д е т е д і ;

қаланың сол жақ жағалауы бөлігінде су басу, құрғатудан инженерлік қорғау

жөніндегі іс-шаралар топырақ суларының деңгейін азайтуға, аумақтардың батпақтану мәселелерін шешеді;

Есіл өзені, Сарыбұлақ, Ақбұлақ жылғаларының арналарын қайта жаңарту және абаттандыру экологиялық жағдайды қалпына келтіруге, жерүсті суларының сапасын қамтамасыз етуге мүмкіндік туғызады;

тазалау блогымен бас тоған тораптарын қайта жаңарту "Мичурин" және "Интернациональный" елдімекендерінің тұрғындарын "Ауызсу суы" сапалы суымен қамтамасыз етеді;

Мичурин кентіндегі локалды тазарту ғимараттарын салу жерүсті және жерасты суларын ластанудан сақтауға мүмкіндік туғызады;

нөсерлі кәріз ағыстарын тазарту стансасын салу су объектілеріндегі нөсерлі кәріз ағындарынан шыққан кезде санитарлық-экологиялық талаптарды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді;

Вячеслав су қоймасында толық кешенді гидрометеорологиялық байқаулармен су деңгейін автоматты тіркеушіні сатып алу және орнату, төтенше жағдайларды болдырмау жөніндегі алдын алу шараларын қабылдау мақсатында тасқын сулардың ең жоғары өлшемдік деңгейі туралы ақпараттар алу;

"Эмульсия жасау" қондырғысына алмастыра отырып, қолданып жүрген қазандықтарының біріндегі күлтұтқыш құрылғыларын қайта жаңғырту, ЖЭО-2 МК қазан агрегаттарында жана үлгідегі жанғыштарды және жануды біріздендіру қондырғыларын (ЖБК) енгізу жылына 3200 тонна көмір күлдерінің, жылына 420 тонна күкірт қышқылдарының шығарындылары төмендеп отырады;

автомобиль көліктеріне газ-баллонды жабдықтарды орнатқан кезде көміртек, азот, көмірсутек қышқылдары шығарындыларының азаятындығы байқалады, күкіртті қышқылдар мен сынап қоспаларының шығарындылары жоқ, жұмыс істеген газдардың түтіндегіштігі 8-10 есе төмендейді;

бағдарлық желілерде жұмыс істейтін қаланың автобус паркін катализаторлармен жабдықтау ішкі қозғалтқыштардың жануынан шығатын лас заттардың көлемі 70-80%-ға төмендейді;

Промышленный, Пригородный кенттерінің қазандықтарында күлтұтқыш қондырғыларды орнату жылыту маусымында атмосфераға өлшенген шығарындыларды тиісінше 20,6 және 19,4 тоннаға азайтады;

ӨТЖБ, Железнодорожный және Мичурин кенттерінің қазандықтарында қызмет көрсету мерзімі біткен күлтұтқыш қондырғыларын алмастыру атмосферадағы ластайтын заттардың шығарындыларын қысқартуға және қайтып кететін газдарды тазарту сатысын 85%-ға дейін ұстауға мүмкіндік береді;

әрекет ететін төрт постыда автоматтандырылған газталдауышты орнату, қосымша байқау постысын қою - қала әуе бассейнінің экстремальді жоғары ластануы туралы жедел тәуліктік ақпаратты алу;

қаланың аумағын радиоэкологиялық зерттеу Астана қаласының радиологиялық және экологиялық жағдайын бағалайды;

күл-кождар қалдықтарынан силикатты кірпішті өндіру жөніндегі зауытты салу қалдықтарды пайдаға асыру мәселесін шешуге, жердің қалдықтармен қосымша ластануын алдын алуға мүмкіндік береді және ЖЭО-1 мен ЖЭО-2 МК күлүйінділерінің карталарын қайта пайдалануды қамтамасыз етеді;

ландшафттық ағаштарды отырғызу, саябақтар, саяжолдар салу қаланың ішкі ахуалына қолайлы әсерін тигізеді, озон, көміртек және фитонцидтердің пайда болу көздері қызмет етеді, сүзгіден өткізу ортасын қалыптастырады, ауаны тазартады, оның ылғалдылығын көтеруге мүмкіндік туғызады;

қоршаған ортаны қорғау жөніндегі телерадиохабарларды тарату, экологиялық газеттерді шығару экологиялық білімдер мен мәдениеттерді насихаттау, халықты экологиялық ағартуға мүмкіндік береді.

Астана қаласының 2005-2007
жылдарға арналған
салауатты қоршаған орта
Бағдарламасына

№ 1 қосымша

№ 1 кесте

**1999-2003 жылдар ішіндегі Астана қаласы бойынша
зиянды заттардың ішкі шығарындылары (мың тонна)**

Шығарындылар атауы	1999 жыл	2000 жыл	2001 жыл	2002 жыл	2003 жыл
Барлығы, оның ішінде	71,28	72,5	79,4	82,3	91,6
Қатты	21,8	21,5	22,5	18,5	22,6
Газ тәрізді	49,5	51,0	56,9	63,8	69,0

Астана қаласының 2005-2007
жылдарға арналған
салауатты қоршаған орта
Бағдарламасына

№ 1 қосымша

№ 2 кесте

**"Астанаэнергосервис" ААҚ кәсіпорындарымен
шығарылатын зиянды заттар шығарындыларының
динамикасы (мың теңге)**

Шығарындылар	1999 жыл	2000 жыл	2001 жыл	2002 жыл	2003 жыл
ЖЭО-1 МК бойынша барлығы	8,703	7,391	5,850	5,756	6,8

ЖЭО-2 МК бойынша барлығы	33,526	35,346	40,245	35,263	33,9
--------------------------	--------	--------	--------	--------	------

Астана қаласының 2005-2007 жылдарға арналған салауатты қоршаған орта Бағдарламасына

№ 1 қосымша

№ 3 кесте

Қалалық полигонда қалдықтарды жинақтау динамикасы (мың м³)

Қалдықтар	1999 жыл	2000 жыл	2001 жыл	2002 жыл	2003 жыл
Көму бойынша полигондағы қалдықтардың барлығы	441,1	461,1	410,6	493,9	539,0

Астана қаласының 2005-2007 жылдарға арналған салауатты қоршаған орта Бағдарламасына

№ 1 қосымша

№ 4 кесте

" Астанаэнеросервис" ААҚ ЖЭО-1 МК, ЖЭО-2 МК күлүйінділерінде өндіріс қалдықтарын жинақтау динамикасы (мың тонна)

Қалдықтардың атауы	1999 жыл	2000 жыл	2001 жыл	2002 жыл	2003 жыл
ЖЭО-1 МК күл-коқыстар қалдықтары	80,82	92,73	69,69	70,416	76,0
ЖЭО-2 МК күл-коқыстар қалдықтары	450,85	451,85	537,3	546,892	578,8

Астана қаласының 2005-2007 жылдарға арналған салауатты қоршаған орта Бағдарламасына

№ 1 қосымша

№ 5 кесте

2001-2004 жылдар ішінде қоршаған ортаның ластануы және оларды пайдалану үшін қалалық бюджетке түсетін төлемдердің түсімі (мың теңге)

--	--	--	--	--

Көрсеткіштер	2 0 0 1 жыл	2 0 0 2 жыл	2 0 0 3 жыл	2 0 0 4 жылғы 9 ай
Түскен қаражаттардың барлығы	83027	190123	224666	177270
оның ішінде: төлемдер	80309	187226	219265	172825
Айыппұлдар	2718	2897	5401	4445
Табиғатты қорғау іс-шараларына бағытталғаны және игерілгені	75807	106563	110772	75807
оның ішінде: қоршаған ортаны қорғау іс-шараларға	46445	18418	16985	8108
қоршаған ортаны қорғауды дамытуға	29362	88145	93787	67699

Астана қаласының 2005-2007
жылдарға арналған
салауатты қоршаған орта
Бағдарламасына

N 1 қосымша

N 6 кесте

**2005-2007 жылдар ішінде көздер
бойынша қаржыландыру көлемдерінің
динамикасы (млн. теңге)**

Жылдар	Республика- лық бюджет	Жергілік- ті бюджет	Кәсіпорын- дардың меншікті қаражаттары	Инвести- циялар
2005 жылы	5 174,045	159,554	58,302	3 215,8
2006 жылы	5 411,750	2 574,481	59,500	2 287,4
2007 жылы	9 796,086	2 954,387	74,000	2 492,7
Жиынтығы:	20 381,881	5 688,422	191,802	7 995,9

Астана қаласының 2005-2007
жылдарға арналған
салауатты қоршаған орта
Бағдарламасына

N 2 қосымша

N 1 диаграмма

**Астана қаласы бойынша ішкі шығындылар
динамикасы, мың тонна**

Суретті қағаз мәтіннен қараңыз

Астана қаласының 2005-2007
жылдарға арналған
салауатты қоршаған орта
Бағдарламасына

№ 2 қосымша

№ 2 диаграмма

**"Астанаэнергосервис" ААҚ кәсіпорындармен
зиянды заттар шығарындыларының
динамикасы (мың тонна)**

Суретті қағаз мәтіннен қараңыз

Астана қаласының 2005-2007
жылдарға арналған
салауатты қоршаған орта
Бағдарламасына

№ 2 қосымша

№ 3 диаграмма

**Қалалық полигонда қалдықтарды жинау
динамикасы (мың м³)**

*ТҚҚ - тұрмыстық-қатты қалдықтар

Суретті қағаз мәтіннен қараңыз

Астана қаласының 2005-2007
жылдарға арналған
салауатты қоршаған орта
Бағдарламасына

№ 2 қосымша

№ 4 диаграмма

**"Астанаэнергосервис" ААҚ кәсіпорындарымен
зиянды заттар шығарындыларының
динамикасы (мың тонна)**

Астана қаласының 2005-2007
жылдарға арналған
салауатты қоршаған орта
Бағдарламасына

№ 2 қосымша

№ 5 диаграмма

**2005-2007 жылдарға арналған қаржыландыру
көлемінің динамикасы, млн. теңге**

8-бөлім

3

ЖЭО-2 МК
БКЗ-420
екі
қазан
агрегат-
тарында
жаңадан
жаңғыр-
тылған
жанғыш
қондыр-
ғыларды
енгізу.

Орын-
далған
жұмыс
актісі

"Аста-
на қ.
ТБЖБ"
ММ,
Астана
қаласы
ЭСШД,
"АЭС" АҚ

2006
2 - 3
тоқсан

- 25,0 -

								лікті бюджет
4	ЖЭО-2 МК БКЗ-420 қазандықтарының бірінде жандыру қарқындылығысын (ӨҚҚ) енгізу.	Орындалған жұмыс актісі	"Астана қ. ТБЖБ" ММ, Астана қаласы ЭСШД, "АЭС" АҚ	2007 2-3 тоқсан	-	-	35,0	Жергілікті бюджет
5	ЖЭО-1 МК N 1, 6 қазан агрегаттарын КТҚ күрделі жөндеу	Орындалған жұмыс актісі	"АЭС" АҚ, Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2005 2-3 тоқсан	1,002	-	-	Кәсіпорындардың меншікті қаражаттары
6.	ЖЭО-1 МК N 2, 7 қазан агрегаттарын КТҚ күрделі жөндеу	Орындалған жұмыс актісі	"АЭС" АҚ, Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2006 2-3 тоқсан	-	1,0	-	Кәсіпорындардың меншікті қаражаттары
7	ЖЭО-1 МК N 4 қазан агрегаттарының КТҚ кеңейтілген ағымдағы жөндеу	Орындалған жұмыс актісі	"АЭС" АҚ, Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2007 2-3 тоқсан	-	-	0,5	Кәсіпорындардың меншікті қаражаттары
8	ЖЭО-2 МК БКЗ-420 екі қазан агрегаттарына арналған жаңадан жаңғыр-	Орындалған жұмыс актісі	"АЭС" АҚ, Астана қаласы ЭСШД, "Аста-	2005 2-3 тоқсан	46,0	-	-	Кәсіпорындардың меншікті қара-

	тылған жылу құрылыстарын енгізу.		на қ. ТБЖБ" ММ					жаттары
9	ЖЭО-2 МК N 5 қазан агрегаттарының КҰҚ күрделі жөндеу.	Орындалған жұмыс актісі	"АЭС" АҚ, Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2005 2 - 3 тоқсан	7,5	-	-	Кәсіпорындардың меншікті қаражаттары
10	ЖЭО-2 МК N 1, 2, 3 қазан агрегаттарының КҰҚ күрделі жөндеу.	Орындалған жұмыс актісі	"АЭС" АҚ, Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2006 2 - 3 тоқсан	-	22,5	-	Кәсіпорындардың меншікті қаражаттары
11	ЖЭО-2 МК N 4, 5 қазан агрегаттарының КҰҚ күрделі жөндеу	Орындалған жұмыс актісі	"АЭС" АҚ, Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2007 2 - 3 тоқсан	-	-	15,0	Кәсіпорындардың меншікті қаражаттары
12	АЖЭО-2 атмосферадағы күлшығарындыларына бақылаудың автоматтандырылған жүйесін енгізу.	Орындалған жұмыс актісі	"АЭС" АҚ, Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2007 3 - 4 тоқсан	-	-	3,5	Кәсіпорындардың меншікті қаражаттары
	Орталықтандырылған жылумен жабдықтауға арналған	Орталық жылумен қосуға	Қаланың кәсіпорындары мен					Кәсіпорындардың меншікті

16

Бағдар-
лық же-
лілерде,
катали-
затор-
ларда
жұмыс
істейтін
қаланың
автобус
саябағын
жарқ-
тандыру.

Қабыл-
дау
актісі

"Аста-
на қ.
ТБЖБ"
ММ,
Астана
қаласы
КЖББ

2005
2 - 3
тоқсан

13,8

-

-

21

Стацио-
нарлық
посты-
ларда
жұмыс
істейтін
4 авто-
маттан-
дырылған
газтал-
дауышты
сатып
алу және
орнату

Орын-
далған
жұмыс
актісі

"Аста-
на қ.
ТБЖБ"
ММ,
"Аста-
на қа-
ласы-
ның
Гидро-
мет-
мони-
торинг
орта-
лығы"
ЕМК

2005
2 - 3
тоқсан

8,0

-

-

24

Қоршаған ортаның ластануының сапалы анықтауға арналған құралдарды Астана қаласының Мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау департаментіне сатып алу

Орындалған жұмыс актісі

"Астана қ. ТБЖБ" ММ, Астана қаласы МСЭҚД

2005
3
тоқсан

9,959

-

-

								лікті бюджет
2. Су ресурстарының сапасын қамтамасыз ету								
25	"Талдықөл" қалпына келтірумен" ағынды суларды жинаушы-буландырушыларды жою: Құрылыстың бірінші кезегі "ИКТ (аэротенкалар) биологиялық тазарту имараты және шөгінділерді механикалық сорғыту" жобасы. Құрылыстың екінші кезегі "Қарабидайық" жинаушысындағы "Талдықөл" жинаушысынан шығатын суларды қайтақұю	Орындалған жұмыс актісі	Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2005-2006 4 тоқсан	1350,0	50,570	-	Республика

	жүйесін қалпына келтіру (қайта жаңарту) жобасы.							калық бюджет
26	Астана-ның сол жақ жағалауы аумағында топырақ суларының деңгейін еріту, сорғыту, төмендетуден инженерлік қорғау.	Пайдалануға қабылдау актісі	Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2005-2007 4 тоқсан	457,0	1000,0	4000,0	Республикалық бюджет
27	Астана қаласындағы Есіл арналарын қайта жаңарту.	Пайдалануға қабылдау актісі	Астана қаласы КҚД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2005-2007 3-4 тоқсан	555,0	1000,0	1904,4	Республикалық бюджет
28	Сарыбұлақ жылғаларына жанасатын аумақты тазарту және көркейту жөніндегі инвестицияларды негіздеу	Сарыбұлақ өзенін таза-лау және абаттандыру жөніндегі ТЭО	"Астана қ. ТБЖБ" ММ, Астана қаласының КШД	2005 1 тоқсан	1,83	-	-	Жергілікті бюджет
29	Сарыбұлақ жылғаларын тазарту және абаттандыру жө-	Сарыбұлақ өзенін таза-лау және абаттандыру	"Астана қ. ТБЖБ" ММ,		21,0	-	-	

33

Мичурин кентінде локальды тазарту имараттарын салуға арналған жобалық-құжаттамаларды әзірлеу.

Орындалған жұмыс актісі

"Астана қ. ТБЖБ" ММ, Астана қаласы ЭСШД

2005
1 - 2
тоқсан

1,0

-

-

								лікті бюджет
34	Мичурин кентінде локальды тазарту тарын салу.	Пайдалануға қабылдау актісі	"Астана қ. ТБЖБ" ММ, "АСА" МКК	2006-2007 2 - 4 тоқсан	-	53,731	36,469	Жергілікті бюджет
35	Нөсерлік әріз жүйесін дамыту барысын бақылау.	Пайдалануға қабылдау актісі	Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2005-2007 жылдың ішінде	-	-	-	Қаржыландыруды талап етпейді
36	Есіл, Ақбұлақ, Сарыбұлақ өзендеріндегі Нұра-Есіл каналының 17 гидрорерітінділерінде беткі сулардың гидрохимиялық мониторингі	Талдаулар қорытындылары	"Астана қ. ТБЖБ" ММ, "Астана қаласының гидрометмониторинг орталығы" ЕМК	2005-2007 жылдың ішінде	3,123	3,5	3,5	Жергілікті бюджет
37	Вячеслав су қоймасында гидрометеорологиялық бақылаудың толық кешені арқылы су деңгейін автоматты тіркеушіні сатып алу және орнату.	Пайдалануға қабылдау актісі	"Астана қаласының гидрометмониторинг орталығы" ЕМК, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2006 2 - 3 тоқсан	-	6,0	-	Республикалық бюджет
	1 - ЖЭО, 2 - ЖЭО							

38	су айналымын сумен жабдықтау жүйесіндегі су қоймаларына аумақта ана жанасқан жерлерді пайдалану жобасын іске асыру.	Жобалық сметалық құжаттама, Пайдалануға қабылдау актісі	"АЭС" АҚ, Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2007 2 - 3 тоқсан	-	-	55,0	Кәсіпорындардың меншікті қаражаттары
39	ЖЭО-1 МК ҮКЖ айналым жүйесінде ағындарды кейін пайдаланумен кәріздік сорғы стансасы бар нөсерлік ағынды суларды жинау жүйесінің техникалық жобасын әзірлеу.	Орындалған жұмыс актісі	"АЭС" АҚ, Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2005 2 тоқсан	1,7	-	-	Кәсіпорындардың меншікті қаражаттары

40

Сорғы-
лық-сүз-
гілік
станса-
сына
нөсерлі
суларды
айналым-
ды пай-
далану
бойынша
имарат-
тар салу.
(ЯАМС
жобасы
бойынша)

Орын-
далған
жұмыс
актісі

"АЭС"
АҚ,
Астана
қаласы
ЭСШД,
"Аста-
на қ.
ТБЖБ"
ММ

2005-
2007
4
тоқсан

290,9
(2208,8
мың
дол-
лар)

313,9
(2429,7
мың
дол-
лар)

342,1
(2672,7
мың
дол-
лар)

Инвес-

КСС кіру
және
шығу
жолдарын
қайта
жаңарту, құмұс-
тағыштар
салу,
метан-
тенктер
мен газ-
гольдер-
лерді,
реконс-
трукция
қолда-
ныстағы
және
жаңа
бірінші
(2 бір-
лік)
және
екінші
(2 бір-
лік)
тұндыр-

"АСА"
МКК,

41

ғыштарды қайта жаңарту және салу, қазандықты, ауа үрлегіштер стансасын қайта жаңарту, тұнба стансасын, тұнбатығыздағышты жаңарту, тұнбаны сорғыту жөніндегі цехты салу, құбыр жүйелерін алмастыру (ЯАМС жобасы бойынша)	Орындалған жұмыс актісі	Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2005-2007 4 тоқсан	945,7 (7180,5 мың дол- лар)	1020,5 (7898,6 мың дол- лар)	1112,1 (8688,5 мың дол- лар)	Инвес-
---	-------------------------	---	--------------------------	---	--	--	--------

								тиция-лар
42	Вячеслав су кой-масында жаңа су дуалын, қоршау құрылғысын салу (ЯАМС жобасы бойынша)	Орындалған жұмыс актісі	"АСА" МКК, Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2005-2007 4 тоқсан	364,6 (2768,2 мың доллар)	393,4 (3045,0 мың доллар)	428,7 (3349,6 мың доллар)	Инвестициялар
43	13 кәріздік-сорғы стансаларын қайта жаңарту, Промышленный кентіндегі N 22 кәріздік-сорғы стансасынан Железнодорожный кентіндегі коллекторға дейін 4 жаңа қысымды коллектор салу (ЯАМС жобасы бойынша)	Орындалған жұмыс актісі	"АСА" МКК, Астана қаласы ЭСШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2005-2007 4 тоқсан	518,6 (2208,8 мың доллар)	559,6 (2208,8 мың доллар)	609,8 (2208,8 мың доллар)	Инвестициялар
3. Жер ресурстарының ластануының алдын алу								
	Қалдықтар ағындарын бақылау, есепке		Астана қаласының					

44.	алу және басқарудың автоматтандырылған жүйесін енгізу (ААБЖ).	Пайдалануға қабылдау актісі	КШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2006 4 тоқсан	-	96,0	-	Жергілікті бюджет
45	Күл қождарының қалдықтарынан силикатты кірпіш өндіру жөніндегі зауытты салу	Пайдалануға қабылдау актісі	"Тиімді құрылыс материалдарының зауыты" ЖШС, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2005 4 тоқсан	1096,0	-	-	Инвестициялар
46	1-ЖЭО МК N 6 күл үйіндісінің жұмыс істеген карталарын қалпына келтіру.	Орындалған жұмыс актісі	"Астана қ. ТБЖБ" ММ, Астана қаласы ЭСШД, "АЭС" АҚ	2007 2 - 3 тоқсан	-	-	17,0	Жергілікті бюджет
47	"АЭС" ААҚ 2-ЖЭО МК жаңа күлүйінділерін салу.	Орындалған жұмыс актісі	Астана қаласы ЭСШД, "АЭС" АҚ	2006-2007 2 - 3 тоқсан	-	843,02	1042,98	Жергілікті бюджет
48	Қауіпті қалдықтардың зиян етуі үшін арнайы полигон салуға арналған жобаны әзірлеу.	Жобалық сметалық құжаттама	"Астана қ. ТБЖБ" ММ, Астана қаласының КШД,	2005 1 - 2 тоқсан	1,83	-	-	Жергілікті бюджет
	Астана қаласы бойынша сынаптан жасалынған құралдар мен		"Астана қ. ТБЖБ"					

49	бұйымдарды демеркуризациялау және қайта өңдеу.	Орындалған жұмыс актісі	ММ, Астана қаласы МСЭҚД, Астана қаласы ТЖҚБ	2005-2007 3 - 4 тоқсан	2,5	1,0	0,5	Жергілікті бюджет
4. Қаланы көгалдандыру және абаттандыру								
50	"Талдықөл" қалпына келтірумен ағынды суларды жинаушы-буландырушыларды жою" жобасы бойынша теректер талдар егілетін өнеркәсіптік жерлер құру.	Орындалған жұмыс актісі	"Жасыл Аймақ" РМК орман және аңшауашылығы комитеті, "Астана қ. ТБЖБ" ММ,	2006-2007 3 - 4 тоқсан	-	58,6	369,295	Республикалық бюджет
51	Астана қаласының маңындағы аймақта ландшафттық екпе ағаштарының отырғызуды жасау жөніндегі жобалық-зерттеу жұмыстары	Жобалық сметалық құжаттама	"Жасыл Аймақ" РМК орман және аңшауашылығы комитеті, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2005-2007 3 - 4 тоқсан	50,170	55,160	58,305	Республикалық бюджет
52	Қала маңындағы негізгі көліктік магистральдар жанында ландшафттық екпе ағаш	Орындалған жұмыс актісі	"Жасыл Аймақ" РМК орман және аңшауашылығы комитеті, "Аста	2005-2007 3 - 4 тоқсан	949,984	965,42	1188,086	Республикалық бюджет

57	Қаланы көгалдандыру, "Көгалдандыру құрылысы" МКК.	Орындалған жұмыс актісі	Астана қаласының КШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2006-2007 жылдың ішінде	-	713,93	964,5	Жергілікті бюджет
58	Ішкі орамдар аумағында кешенді абаттандыру, "Көгалдандыру құрылысы" МКК.	Орындалған жұмыс актісі	Астана қаласының КШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2006-2007 жылдың ішінде	-	520,0	520,0	Жергілікті бюджет
59	Астана қаласының жасыл аймағында екеп ағаштарды өсіру жөніндегі іс-шаралардың іске асырылуын бақылау, "Көгалдандыру құрылысы" МКК.	Орындалған жұмыс актісі	Астана қаласының КШД, "Астана қ. ТБЖБ" ММ	2005-2007 жылдың ішінде	-	-	-	Қаржыландыруды талап етпейді
5 . Экологиялық мәдениетті, білімді және халықты ағарту ісін дамыту								
	Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі телехабарларды	Орындалған	"Астана қ. ТБЖБ"	2005-2007				

60	тарату, жарнамалық өнімдерді дайындау.	жұмыс актісі	ММ, Астана қ. ҚОҚҚАБ	жылдың ішінде	1,0	1,2	1,5	Жергілікті бюджет
61	Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі радиохабарларды тарату.	Орындалған жұмыс актісі	"Астана қ. ТБЖБ" ММ, Астана қ. ҚОҚҚАБ	2005-2007 жылдың ішінде	1,0	1,2	1,5	Жергілікті бюджет
62	Дүниежүзілік қоршаған ортаны қорғау күніне арналған іс-шараларды дайындау және өткізу.	Іс-шаралардың өткізілгені туралы есеп	"Астана қ. ТБЖБ" ММ, Астана қ. ҚОҚҚАБ	2005-2007 2 тоқсан	0,6	0,7	0,8	Жергілікті бюджет
63	Экологиялық газет шығару.	Астана қаласы әкімдігінің қаулысы	"Астана қ. ТБЖБ" ММ, Астана қ. ҚОҚҚАБ	2006 жылдың ішінде	-	3,0	3,5	Жергілікті бюджет
64	"Астана қаласы ақыл-кеңестік-экологиялық кеңесін" құру	Астана қаласы әкімдігінің хаттамасы	Астана қаласының әкімдігі, "Астана қ. ТБЖБ" ММ, Астана қ. ҚОҚҚАБ	2005-2007 жылдың ішінде	-	-	-	Қаржыландыруды талап етпейді
	Экологиялық тақырыптарға арналған конфе-		Астана қаласының әкімдігі, "Аста-	2005-2007				

65	ренция-ларды ұйымдастыру және өткізу.	Хат-тама	на қ. ТБЖБ" ММ, Астана қ. ҚОҚАБ	жылдың ішінде	-	1,5	2,0	Жергілікті бюджет
66	Экологиялық сенбіліктерді өткізу.	Іс-шаралар	Астана қаласының әкімдігі, "Астана қ. ТБЖБ" ММ, Астана қ. ҚОҚАБ	2005-2007 жылдың ішінде	-	-	-	Қаржыландыруды талап етпейді
Бағдарлама бойынша шығындардың барлығы:					8607,701	10333,131	15317,173	
оның ішінде:								
Республикалық бюджет					5174,045	5411,750	9796,086	
Жергілікті бюджет					159,554	2574,481	2954,387	
оның ішінде "Астана қаласы ТБЖБ" ММ бюджеттік бағдарламалары есебінен					159,554	167,531	175,907	
Кәсіпорындардың меншікті қаражаттары					58,302	59,500	74,000	
Инвестициялар					3215,800	2287,400	2492,700	

Е с к е р т у :

* - қаржыландыру көлемдері тиісті жылға бюджеттерді жасау кезінде нақтыланатын болады.

Астана қаласы ҚОҚАҚБ - "Астана қаласының Қоршаған ортаны қорғау аумақтық қалалық басқармасы" мемлекеттік мекемесі ;

"Астана қаласы ТБЖБ" - "Астана қаласының Табиғат қорғау бағдарламаларын жүзеге асыру жөніндегі басқармасы" мемлекеттік мекемесі ;

Астана қаласы ЭСШД - "Астана қаласының Энергетика және су шаруашылығы департаменті" мемлекеттік мекемесі ;

Астана қаласы МСЭҚД - "Астана қаласының Мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау департаменті" мемлекеттік мекемесі ;

Астана қаласы КжББ - "Астана қаласының Көлік және байланыс

Астана қаласы КШД	- "Астана қаласының Коммуналдық шаруашылық департаменті" мемлекеттік мекемесі;
Астана қаласы КҚД	- "Астана қаласының Күрделі құрылыс департаменті" мемлекеттік мекемесі;
Астана қаласы ТЖҚБ	- Астана қаласы Төтенше жағдайлар жөніндегі қалалық басқармасы;
"АСА" МКК	- "Астана Су арнасы" мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны;
"АЭС" АҚ	- "Астанаэнергосервис" акционерлік қоғамы;
"ЖЭО-1" МК, "ЖЭО-2" МК	- "Астанаэнергосервис" акционерлік қоғамының "1-Жылуэнергия орталығы", "2-Жылуэнергия орталығы" мамандандырылған кәсіпорындары;
"Астана қаласы гидрометмониторинг орталығы" ЕМК	- "Қазгидромет" РМК "Астана қаласының Гидрометеорологиялық мониторинг орталығы" еншілес мемлекеттік кәсіпорны.